

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Program pre jednotný trh

(2019/C 86/13)

Spravodajkyňa: Deirdre FORDE (IE/ELS), členka zastupiteľstva grófstva Cork

Referenčné dokumenty: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Program pre jednotný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov a európsku štatistiku a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 99/2013, nariadenie (EÚ) č. 1287/2013, nariadenie (EÚ) č. 254/2014, nariadenie (EÚ) č. 258/2014, nariadenie (EÚ) č. 652/2014 a nariadenie (EÚ) 2017/826

COM(2018) 441 final

Prílohy k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Program pre jednotný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov a európsku štatistiku a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 99/2013, nariadenie (EÚ) č. 1287/2013, nariadenie (EÚ) č. 254/2014, nariadenie (EÚ) č. 258/2014, nariadenie (EÚ) č. 652/2014 a nariadenie (EÚ) 2017/826

COM(2018) 441 final, prílohy I až IV

I. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 7

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Je preto vhodné vytvoriť program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane mikro, malých a stredných podnikov a európsku štatistiku (ďalej len „program“). Program by sa mal zriadiť na obdobie siedmich rokov od roku 2021 do roku 2027.</p>	<p>Je preto vhodné vytvoriť Program pre jednotný trh, aby sa posilnil vnútorný trh a zlepšilo jeho fungovanie v oblastiach konkurencieschopnosti podnikov vrátane mikro, malých a stredných podnikov, normalizácie, ochrany spotrebiteľov a európskej štatistiky (ďalej len „program“). Program by sa mal zriadiť na obdobie siedmich rokov od roku 2021 do roku 2027.</p>

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Moderný vnútorný trh podporuje hospodársku súťaž a prináša výhody pre spotrebiteľov, podniky a zamestnancov. Lepšie využívanie stále sa vyvíjajúceho jednotného trhu so službami by malo pomôcť európskym podnikom vytvárať pracovné miesta a cezhranične sa rozrastať, poskytovať širší výber služieb za lepšie ceny a zachovávať vysoké normy pre spotrebiteľov a pracovníkov. Na dosiahnutie tohto cieľa by mal program prispieť k odstráneniu zostávajúcich prekážok a k zabezpečeniu regulačného rámca, ktorý sa dokáže prispôsobiť novým inovačným obchodným modelom.</p>	<p>Moderný vnútorný trh je založený na zásadách spravodlivosti a transparentnosti a podporuje hospodársku súťaž a prináša výhody pre spotrebiteľov, podniky a zamestnancov. Lepšie využívanie stále sa vyvíjajúceho jednotného trhu so službami by malo pomôcť európskym podnikom vytvárať pracovné miesta a cezhranične sa rozrastať, poskytovať širší výber služieb za lepšie ceny a zachovávať vysoké normy pre spotrebiteľov a pracovníkov. Na dosiahnutie tohto cieľa by mal program prispieť k lepšiemu monitorovaniu vývoja vnútorného trhu vrátane vplyvu nových technológií a inovatívnych modelov podnikania, identifikácii a odstráneniu zostávajúcich prekážok a k zabezpečeniu regulačného rámca, ktorý sa dokáže prispôsobiť novým inovačným obchodným modelom vrátane sociálneho podnikania.</p>

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Verejné obstarávanie využívajú verejné orgány s cieľom zabezpečiť hodnotu za vynaložené verejné prostriedky a prispieť k inovatívnejšiemu, udržateľnejšiemu, inkluzívnejšiemu a konkurencieschopnejšiemu vnútornému trhu. Smernica Európskeho parlamentu a Rady⁴⁹ 2014/23/EÚ, smernica Európskeho parlamentu a Rady⁵⁰ 2014/24/EÚ a smernica Európskeho parlamentu a Rady⁵¹ 2014/25/EÚ poskytujú právny rámec pre integráciu a účinné fungovanie trhov verejného obstarávania, ktoré predstavujú 14 % hrubého domáceho produktu Únie v prospech verejných orgánov, podnikov, ako aj občanov vrátane spotrebiteľov. Program by preto mal podporovať opatrenia na zabezpečenie širšieho zavádzania strategického verejného obstarávania, profesionalizácie verejných obstarávateľov, lepšieho prístupu k trhom verejného obstarávania pre MSP, zvýšenia transparentnosti, integrity a lepších údajov, posilnenia digitálnej transformácie obstarávania a podpory spoločného obstarávania, prostredníctvom posilnenia partnerského prístupu s členskými štátmi, zlepšenia zberu údajov a analýzy údajov, a to aj prostredníctvom rozvoja špecializovaných nástrojov IT, podpory výmeny skúseností a osvedčených postupov, poskytovania usmernení, uzatvárania prospešných obchodných dohôd, posilnenia spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a spúšťania pilotných projektov.</p>	<p>Verejné obstarávanie využívajú verejné orgány s cieľom zabezpečiť hodnotu za vynaložené verejné prostriedky a prispieť k inovatívnejšiemu, udržateľnejšiemu, inkluzívnejšiemu a konkurencieschopnejšiemu vnútornému trhu. Smernica Európskeho parlamentu a Rady⁴⁹ 2014/23/EÚ, smernica Európskeho parlamentu a Rady⁵⁰ 2014/24/EÚ a smernica Európskeho parlamentu a Rady⁵¹ 2014/25/EÚ poskytujú právny rámec pre integráciu a účinné fungovanie trhov verejného obstarávania, ktoré predstavujú 14 % hrubého domáceho produktu Únie v prospech verejných orgánov, podnikov, ako aj občanov vrátane spotrebiteľov. Program by preto mal podporovať opatrenia na zabezpečenie širšieho zavádzania strategického verejného obstarávania, profesionalizácie verejných obstarávateľov, väčších možností prístupu MSP k trhom verejného obstarávania prostredníctvom zefektívnenia a zjednodušenia postupov verejného obstarávania, zvýšenia transparentnosti, integrity a lepších údajov, posilnenia digitálnej transformácie obstarávania a podpory spoločného obstarávania, prostredníctvom posilnenia partnerského prístupu s členskými štátmi, zlepšenia zberu údajov a analýzy údajov, a to aj prostredníctvom rozvoja špecializovaných nástrojov IT, podpory výmeny skúseností a osvedčených postupov, poskytovania usmernení, vykonávania ustanovení týkajúcich sa verejného obstarávania a reciprocity obsiahnutých v obchodných dohodách, posilnenia spolupráce medzi vnútroštátnymi a v prípade potreby regionálnymi orgánmi a spúšťania pilotných projektov.</p>

Zdôvodnenie

Odkaz na „(uzatváranie) prospešných obchodných dohôd“ je formulovaný nejasným spôsobom a neodkazuje na problematiku, ktorou sa text zaoberá, t. j. verejné obstarávanie.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 16

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Na dosiahnutie cieľov programu a na uľahčenie života občanov a podnikov je potrebné zaviesť kvalitné verejné služby zamerané na používateľa. To znamená, že orgány verejnej správy budú musieť začať pracovať novými spôsobmi, prekonať obmedzenia spôsobené izolovanosťou jednotlivých častí verejnej správy a zapojiť sa do spoločnej tvorby týchto verejných služieb s občanmi a podnikmi. Okrem toho neustály a pokračujúci nárast cezhraničných aktivít na vnútornom trhu si vyžaduje poskytovanie aktuálnych informácií o právach podnikov a občanov, ale aj informácie vysvetľujúce administratívne formality. Okrem toho je nevyhnutné poskytovať právne poradenstvo a pomáhať riešiť problémy, ktoré sa vyskytujú na cezhraničnej úrovni. Taktiež je potrebné jednoduché a účinné prepojenie vnútroštátnych správ, ako aj hodnotenie fungovania vnútorného trhu na mieste. Program by preto mal podporovať tieto existujúce nástroje správy vnútorného trhu: portál Vaša Európa, ktorý by mal byť základom nadchádzajúcej jednotnej digitálnej brány, portál Vaša Európa – Poradenstvo, SOLVIT, informačný systém o vnútornom trhu a prehľad výsledkov jednotného trhu s cieľom zlepšiť každodenný život občanov a schopnosť podnikov obchodovať cez hranice.</p>	<p>Na dosiahnutie cieľov programu a na uľahčenie života občanov a podnikov je potrebné zaviesť kvalitné verejné služby zamerané na používateľa. To znamená, že orgány verejnej správy budú musieť začať pracovať novými spôsobmi, prekonať obmedzenia spôsobené izolovanosťou jednotlivých častí verejnej správy a zapojiť sa do spoločnej tvorby týchto verejných služieb s občanmi a podnikmi. Okrem toho neustály a pokračujúci nárast cezhraničných aktivít na vnútornom trhu si vyžaduje poskytovanie aktuálnych informácií o právach podnikov a občanov, ale aj informácie vysvetľujúce administratívne formality. Okrem toho je nevyhnutné poskytovať právne poradenstvo a pomáhať riešiť problémy, ktoré sa vyskytujú na cezhraničnej úrovni. Taktiež je potrebné jednoduché a účinné prepojenie vnútroštátnych správ, ako aj hodnotenie fungovania vnútorného trhu na mieste. Program by preto mal podporovať tieto existujúce nástroje správy vnútorného trhu: portál Vaša Európa, ktorý by mal byť základom nadchádzajúcej jednotnej digitálnej brány, portál Vaša Európa – Poradenstvo, SOLVIT, informačný systém o vnútornom trhu a prehľad výsledkov jednotného trhu s cieľom zlepšiť každodenný život občanov a schopnosť podnikov obchodovať cez hranice. S cieľom zabezpečiť, aby sa plne využil potenciál týchto riadiacich nástrojov, by sa malo vyvinúť úsilie aj na zvýšenie informovanosti miestnych a regionálnych orgánov a ostatných organizácií podporujúcich občanov a podniky v praxi, najmä pokiaľ ide o portál Vaša Európa.</p>

Zdôvodnenie

Snahy o zvýšenie efektívnosti riadiacich nástrojov vnútorného trhu, ako sú internetové portály zamerané na občanov a podniky, musí sprevádzať úsilie zvyšovať informovanosť o ich existencii a dostupnosti. Zvyšovanie informovanosti miestnych a regionálnych orgánov a ich zvolených zástupcov by malo byť v popredí vzhľadom na úlohu, ktorú zohrávajú pri každodenných kontaktoch s podnikmi a občanmi a pri ich podpore.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 23

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Malé a stredné podniky čelia spoločným výzvam, ktoré na väčšie podniky nemajú rovnaký dosah, týka sa to získavania finančných prostriedkov a kvalifikovaných pracovných síl, zmierňovania administratívnej záťaže, podpory tvorivosti a inovácie, prístupu na trhy a podpory medzinárodného pôsobenia. Program by mal primerane riešiť takéto zlyhania trhu, pričom by nemal nevhodne narúšať hospodársku súťaž na vnútornom trhu.</p>	<p>Malé a stredné podniky čelia spoločným výzvam, ktoré na väčšie podniky nemajú rovnaký dosah, týka sa to získavania finančných prostriedkov a kvalifikovaných pracovných síl, zmierňovania administratívnej záťaže, podpory tvorivosti a inovácie, prístupu na trhy a podpory medzinárodného pôsobenia. Tieto výzvy sú obzvlášť dôležité pre MSP so sídlom vo vidieckych a/alebo okrajových a najvzdialenejších regiónoch. Program by mal primerane riešiť takéto zlyhania trhu, pričom by mal venovať osobitnú pozornosť činnostiam, z ktorých majú priamy prospech MSP a siete podnikov, a nemal by nevhodne narúšať hospodársku súťaž na vnútornom trhu.</p>

Zdôvodnenie

Hoci výzvam uvedeným v odôvodnení 23 čelia všetky malé a stredné podniky, MSP so sídlom vo vidieckych a/alebo okrajových regiónoch hlásia väčšie problémy s nábormi kvalifikovaných pracovníkov a prístupom k infraštruktúre, ako je širokopásmové pripojenie a iné formy prepojenosti, ktoré sú potrebné pre inováciu a rozvoj internacionalizácie.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 39

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Sieť európskych spotrebiteľských centier pomáha spotrebiteľom čerpať výhody vyplývajúce z ich práv spotrebiteľov v Únii, keď nakupujú tovar a služby cez hranice na vnútornom trhu a v EHP, či už online alebo pri cestovaní. Táto sieť, ktorá pozostáva z 30 centier a je spoločne financovaná z programov Únie určených pre spotrebiteľov už viac ako 10 rokov, preukázala svoju pridanú hodnotu pri posilňovaní dôvery spotrebiteľov a obchodníkov vo vnútorný trh. Rieši viac ako 100 000 žiadostí spotrebiteľov ročne a prostredníctvom svojich tlačových a online informačných činností je k dispozícii miliónom občanov. Je jednou z najviac cenených sietí Únie na pomoc občanom a väčšina jej centier je sídlom kontaktných bodov pre právo v oblasti vnútorného trhu, ako napríklad smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES⁽⁵⁹⁾, a jej hodnotenie zdôrazňuje dôležitosť pokračovania jej prevádzky. Sieť má takisto v úmysle rozvíjať dohody o reciprocite s podobnými subjektmi v tretích krajinách.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36).</p>	<p>Program by mal podporovať aj Sieť európskych spotrebiteľských centier, ktorá pomáha spotrebiteľom čerpať výhody vyplývajúce z ich práv spotrebiteľov v Únii, keď nakupujú tovar a služby cez hranice na vnútornom trhu a v EHP, či už online alebo pri cestovaní. Táto sieť, ktorá pozostáva z 30 centier a je spoločne financovaná z programov Únie určených pre spotrebiteľov už viac ako 10 rokov, preukázala svoju pridanú hodnotu pri posilňovaní dôvery spotrebiteľov a obchodníkov vo vnútorný trh. Rieši viac ako 100 000 žiadostí spotrebiteľov ročne a prostredníctvom svojich tlačových a online informačných činností je k dispozícii miliónom občanov. Je jednou z najviac cenených sietí Únie na pomoc občanom a väčšina jej centier je sídlom kontaktných bodov pre právo v oblasti vnútorného trhu, ako napríklad smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES⁽⁵⁹⁾, a jej hodnotenie zdôrazňuje dôležitosť pokračovania jej prevádzky. Sieť európskych spotrebiteľských centier môže byť zároveň dôležitým zdrojom informácií o výzvach a problémoch, s ktorými sa spotrebiteľia stretávajú na miestnej úrovni a ktoré sú dôležité pre tvorbu politiky Únie a ochranu ich záujmov. Program by mal preto umožniť vytváranie a posilňovanie synergií medzi zastúpením spotrebiteľov na miestnej úrovni a na úrovni Únie s cieľom zlepšiť ochranu záujmov spotrebiteľov. Sieť má takisto v úmysle rozvíjať dohody o reciprocite s podobnými subjektmi v tretích krajinách.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36).</p>

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 41

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Na občanov má obzvlášť veľký dosah fungovanie trhov s finančnými službami. Tieto sú kľúčovou zložkou vnútorného trhu a vyžadujú stabilný rámec pre reguláciu a dohľad, ktorými sa zabezpečuje nielen finančná stabilita a udržateľné hospodárstvo, ale poskytujú aj vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a ostatných koncových používateľov finančných služieb, vrátane retailových investorov, sporiteľov, poisťovníkov, účastníkov a príjemcov dôchodkových fondov, jednotlivých akcionárov, dlžníkov a MSP. Je dôležité zvýšiť ich schopnosť zúčastňovať sa na tvorbe politiky pre finančný sektor.</p>	<p>Na občanov má obzvlášť veľký dosah fungovanie trhov s finančnými službami. Tieto sú kľúčovou zložkou vnútorného trhu a vyžadujú stabilný rámec pre reguláciu a dohľad, ktorými sa zabezpečuje nielen finančná stabilita a udržateľné hospodárstvo, ale poskytujú aj vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a ostatných koncových používateľov finančných služieb, vrátane retailových investorov, sporiteľov, poisťovníkov, účastníkov a príjemcov dôchodkových fondov, jednotlivých akcionárov, dlžníkov a MSP. Je dôležité zvýšiť ich schopnosť zúčastňovať sa na tvorbe politiky pre finančný sektor a podporovať činnosti na zvýšenie informovanosti o právach spotrebiteľov v tejto oblasti vrátane informovanosti o opravných prostriedkoch, ak je to potrebné.</p>

Zdôvodnenie

Treba oceniť snahy o posilnenie účasti spotrebiteľov a koncových používateľov pri tvorbe politiky pre finančný sektor. Keďže akékoľvek zneužitie alebo nesprávne riadenie vo finančnom sektore môže mať vplyv na životy občanov, mala by sa otázke zvyšovania informovanosti v tejto oblasti ochrany spotrebiteľa venovať osobitná pozornosť.

Pozmeňovací návrh 8

Odôvodnenie 58

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Akcie vykonávané v rámci predchádzajúcich programov a rozpočtových riadkov sú primerané a mali by sa zachovať. Cieľom nových akcií zavedených v rámci tohto programu je posilniť predovšetkým dobre fungujúci vnútorný trh. S cieľom zabezpečiť jednoduchšie a flexibilnejšie vykonávanie programu, a tým aj lepšie plnenie jeho cieľov, by sa tieto akcie mali vymedziť iba z hľadiska celkových, všeobecných kategórií. Zoznamy orientačných činností týkajúcich sa špecifických cieľov v oblasti konkurencieschopnosti alebo špecifických činností, ktoré vyplývajú z regulačných požiadaviek, ako napríklad v oblasti normalizácie, regulácie potravinového reťazca a európskej štatistiky, by takisto mali byť zahrnuté do programu.</p>	<p>Akcie vykonávané v rámci predchádzajúcich programov a rozpočtových riadkov sú primerané a mali by sa zachovať. Cieľom nových akcií zavedených v rámci tohto programu je posilniť predovšetkým dobre fungujúci vnútorný trh. S cieľom zabezpečiť jednoduchšie a flexibilnejšie vykonávanie programu, a tým aj lepšie plnenie jeho cieľov, by sa tieto akcie mali vymedziť iba z hľadiska celkových, všeobecných kategórií. Zoznamy orientačných činností týkajúcich sa špecifických cieľov v oblasti konkurencieschopnosti alebo špecifických činností, ktoré vyplývajú z regulačných požiadaviek, ako napríklad v oblasti dohľadu nad trhom a bezpečnosti výrobkov, ochrany spotrebiteľov, normalizácie, regulácie potravinového reťazca a európskej štatistiky, by takisto mali byť zahrnuté do programu.</p>

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 1 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Predmet úpravy</p> <p>Týmto nariadením sa zriaďuje program na zlepšenie fungovania vnútorného trhu a konkurencieschopnosti podnikov vrátane mikro, malých a stredných podnikov a rámec pre financovanie rozvoja, tvorby a šírenia európskej štatistiky v zmysle článku 13 nariadenia (ES) č. 223/2009 (ďalej len „program“).</p> <p>Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie rokov 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania týchto finančných prostriedkov.</p>	<p>Predmet úpravy</p> <p>Týmto nariadením sa zriaďuje program na zlepšenie fungovania vnútorného trhu a konkurencieschopnosti podnikov vrátane mikro, malých a stredných podnikov a sociálnych podnikov, sietí podnikov, normalizácie, ochrany spotrebiteľov, a rámec pre financovanie rozvoja, tvorby a šírenia európskej štatistiky v zmysle článku 13 nariadenia (ES) č. 223/2009 (ďalej len „program“).</p>

Zdôvodnenie

Zabezpečenie konzistentnosti, pokiaľ ide o rozsah programu (pozri najmä pozmeňujúci návrh k odôvodneniu 7).

Pozmeňovací návrh 10

Článok 3 ods. 1 písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>zlepšiť fungovanie vnútorného trhu, a najmä chrániť a posilňovať postavenie občanov, spotrebiteľov a podnikov, najmä mikro, malých a stredných podnikov (MSP) prostredníctvom presadzovania práva Únie, uľahčenia prístupu na trh, tvorby noriem a podpory zdravia ľudí, rastlín, zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat; ako aj posilniť spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a medzi príslušnými orgánmi členských štátov a Komisiou a decentralizovanými agentúrami Únie;</p>	<p>vytvárať udržateľné pracovné miesta, riešiť zlyhanie trhu a zlepšiť fungovanie vnútorného trhu, a najmä posilniť miestne hospodárstvo a podporovať obehové hospodárstvo, chrániť a posilňovať postavenie občanov, spotrebiteľov a podnikov, najmä mikro, malých a stredných podnikov (MSP) prostredníctvom presadzovania práva Únie, uľahčenia prístupu na trh, tvorby noriem a podpory zdravia ľudí, rastlín, zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat; ako aj posilniť spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a medzi príslušnými orgánmi členských štátov a Komisiou a decentralizovanými agentúrami Únie;</p>

Zdôvodnenie

—

Pozmeňovací návrh 11

Článok 3 ods. 2 písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
zefektívniť vnútorný trh, uľahčiť prevenciu a odstraňovanie prekážok, podporovať tvorbu, vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov Únie v oblastiach vnútorného trhu s tovarom a so službami, verejného obstarávania, dohľadu nad trhom, ako aj v oblasti práva obchodných spoločností, zmluvného a mimozmluvného práva, boja proti praniu špinavých peňazí, voľného pohybu kapitálu, finančných služieb a hospodárskej súťaže vrátane tvorby nástrojov na riadenie;	zefektívniť vnútorný trh, podporovať miestny hospodársky rozvoj , uľahčiť prevenciu a odstraňovanie prekážok, podporovať tvorbu, vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov Únie v oblastiach vnútorného trhu s tovarom a so službami vrátane sociálneho hospodárstva , verejného obstarávania, dohľadu nad trhom, ako aj v oblasti práva obchodných spoločností, zmluvného a mimozmluvného práva, boja proti praniu špinavých peňazí, voľného pohybu kapitálu, finančných služieb a hospodárskej súťaže vrátane tvorby nástrojov na riadenie;

Zdôvodnenie

—

Pozmeňovací návrh 12

Článok 8 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
e) podpora konkurencieschopnosti podnikov a celých odvetví hospodárstva, ako aj podpora MSP pri zavádzaní inovácií a spolupráci v rámci hodnotových reťazcov prostredníctvom strategického prepojenia ekosystémov a klastrov vrátane spoločnej iniciatívy v oblasti klastrov;	e) podpora konkurencieschopnosti podnikov a celých odvetví hospodárstva, ako aj podpora MSP pri zavádzaní inovácií, a najmä pri prijímaní nových modelov podnikania, vrátane tých, ktoré súvisia so sociálnym hospodárstvom a hospodárstvom spoločného využívania zdrojov, a tiež zavádzanie spolupráce v rámci hodnotových reťazcov prostredníctvom strategického prepojenia ekosystémov a klastrov vrátane spoločnej iniciatívy v oblasti klastrov;

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. víta návrh Komisie zriadiť nový Program pre jednotný trh na zlepšenie fungovania vnútorného trhu na obdobie rokov 2021 – 2027 s cieľom posilniť jeho riadenie, zvýšiť konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov (MSP), zlepšiť ochranu spotrebiteľov a presadzovanie práv spotrebiteľov, podporovať zdravie ľudí, zvierat a rastlín, ako aj dobré životné podmienky zvierat, a zabezpečiť vhodný európsky štatistický rámec;

2. uznáva, že vnútorný trh je jedným z hlavných úspechov EÚ, ale musí sa naďalej prispôbovať rýchlo sa meniacemu prostrediu, pre ktoré je príznačná digitalizácia a globalizácia. Konštatuje, že stále pretrvávajú značné prekážky pre dobré fungovanie vnútorného trhu a nové sa vytvárajú;

3. uznáva, že pre riadne fungovanie vnútorného trhu je rozhodujúce, aby sa občanom a podnikom poskytli informácie o ich právach, verejným orgánom poznatky o tom, ako uplatňovať pravidlá, a súdom odborné znalosti a právomoci na ich presadzovanie. V tejto súvislosti je dôležité, aby sa do systémov vzdelávania jednotlivých krajín začlenili základné poznatky o EÚ, aby sa zabezpečilo, že všetci najmladší občania budú postupom času poznať svoje práva a budú môcť lepšie využívať výhody, ktoré im ponúka vnútorný trh;
4. poukazuje na neustále výzvy, ktorým čelia MSP v oblasti prístupu k financovaniu, pretrvávajúcu administratívnu záťaž pri podnikaní, ťažkosti, ktorým čelia pri využívaní príležitostí prostredníctvom internacionalizácie, a na to, že nedokážu dostatočne využiť výhody jednotného trhu. To vedie k neustálej fragmentácii a trhovým anomáliám v mnohých odvetviach a regiónoch na úkor podnikov, ako aj spotrebiteľov. Oceňuje, že Komisia kladie dôraz na posilnenie podpory pre MSP prostredníctvom tohto programu;
5. uznáva, že rozvoj informačných nástrojov a programov odbornej prípravy je mimoriadne dôležitý pre riadne fungovanie vnútorného trhu a že musí vychádzať z dôkladnej analýzy údajov, štúdií a hodnotení, ktoré sa realizujú v úzkej spolupráci s členskými štátmi a ich príslušnými orgánmi vrátane regionálnych a miestnych orgánov;
6. uznáva široký rozsah pôsobnosti programu a cieľ zefektívniť úsilie o lepšiu koordináciu riadenia vnútorného trhu, ale poznamenáva, že z hľadiska riadenia bude náročné zabezpečiť jeho efektívnu koordináciu;
7. zdôrazňuje, že je potrebné, aby bol program dostatočne pružný na to, aby mohol rýchlo a proaktívne reagovať na akékoľvek narušenie fungovania vnútorného trhu alebo narušenia obchodu pre MSP, napríklad následkom možných nepriaznivých účinkov brexitu;

Jednotný trh

8. uznáva, že jednotný trh je základom hospodárskej a politickej integrácie EÚ a že pozostáva z 500 miliónov spotrebiteľov a 21 miliónov podnikov, pričom sa opiera o veľké množstvo právnych predpisov, ktoré zaručujú voľný pohyb osôb, tovaru, kapitálu a služieb v celej EÚ a v širšom Európskom hospodárskom priestore⁽¹⁾;
9. pripomína, že v zmysle článku 3 Zmluvy o Európskej únii sa vnútorný trh Únie usiluje „o udržateľný rozvoj Európy založený na vyváženom hospodárskom raste a cenovej stabilite, o sociálne trhové hospodárstvo s vysokou konkurencieschopnosťou zamerané na dosiahnutie plnej zamestnanosti a sociálneho pokroku, ako aj o vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zlepšenie jeho kvality. Podporuje vedecký a technický pokrok.“
10. uznáva, že návrh Komisie je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality;
11. upozorňuje, že hospodárska súťaž na jednotnom trhu by mala prispievať k realizácii týchto cieľov, okrem iného poskytovaním ekonomicky najvýhodnejšej ceny pre spotrebiteľov a podniky, najmä prostredníctvom nižších transakčných nákladov a väčšieho trhu, ktorý prinesie úspory z rozsahu, podporí väčšiu inováciu a zabezpečí rýchlejšiu reakciu na potreby spotrebiteľov za spravodlivých podmienok a zabráni všetkým formám dumpingu. Domnieva sa však, že občania, podniky a iné hospodárske subjekty musia byť o výhodách jednotného trhu lepšie informovaní, a uznáva, že pri sprostredkovaní tohto dôležitého odkazu zohrávajú dôležitú úlohu miestne a regionálne orgány;
12. uznáva, že jednotný trh je nepretržitý proces a v dôležitých aspektoch zostáva stále nedokončený a že lepšie fungujúci jednotný trh a odstránenie zostávajúcich prekážok obchodu, najmä v oblastiach sektora služieb a jednotného digitálneho trhu, by výrazne podporili hospodársky rast;

⁽¹⁾ Stanovisko VR na tému *Zlepšovanie jednotného trhu* (ECON-VI/010).

Jednotný trh so službami

13. berie na vedomie úsilie Komisie ďalej posilňovať slobodu poskytovať služby v Európe, najmä v súvislosti s balíkom predpisov o službách⁽²⁾, pretože ešte je potrebné vykonať veľa práce, ako sa uvádza v partnerskom preskúmaní Európskej komisie o vykonávaní smernice o službách, v ktorom sa potvrdzuje, že stále existuje príliš veľa prekážok vrátane obmedzení práva usadiť sa⁽³⁾. Zároveň sa domnieva, že na úrovni EÚ je potrebná jasnejšia právna úprava v oblasti služieb súvisiacich s kolaboratívnym hospodárstvom;

14. považuje za dôležité, aby nové programy prispeli k zlepšeniu fungovania vnútorného trhu so službami, a pýta sa, ako možno v záujme zabezpečenia integrovanejšieho trhu so službami účinnejšie využiť nástroje vnútorného trhu;

Jednotný trh s tovarom

15. uznáva, že pretrvávajúci vážny problém s presadzovaním pravidiel EÚ týkajúcich sa výrobkov, pričom na trhu je príliš veľa výrobkov, ktoré nie sú v súlade s predpismi. Domnieva sa, že je naliehavo potrebné zaviesť jasné označovanie a vyhnúť sa duplicitě v širokom spektre nástrojov, ktoré existujú alebo sa navrhujú, aby občania a podniky rozumeli platným pravidlám a svojim právam a povinnosťami a poznali spôsoby, ktoré sú im k dispozícii v prípade, keď sa domnievajú, že dochádza k porušeniu pravidiel;

16. poznamenáva, že v celej Európe existuje viac ako 500 orgánov dohľadu nad trhom, pričom mnohé z nich disponujú obmedzenými zdrojmi, a miera odrádzania od porušovania súčasných pravidiel je nízka. Odporúča, aby sa okrem intenzívnejšej spolupráce a zabezpečenia lepších integrovaných sietí vyčlenilo na tieto oblasti viac priamych finančných prostriedkov. Dôrazne odporúča, aby sa vnútroštátnym orgánom na ochranu hospodárskej súťaže poskytli adekvátne zdroje, pričom tieto orgány musia byť od štátu nezávislé, aby mohli svoju prácu vykonávať účinne. Justičný systém a súdy členských štátov musia ich prácu náležite podporovať, a to s ohľadom na odlišné právomoci týchto orgánov. Je to absolútne nevyhnutné, ak sa má v praxi dosiahnuť účinné vykonávanie právnych predpisov EÚ;

Normy

17. víta pokračujúce úsilie Komisie nahradiť 28 vnútroštátnych noriem jednou európskou normou. Víta tiež väčšie využívanie informačných systémov a postupov na zníženie administratívnej záťaže a výmenu informácií so zainteresovanými stranami. Odporúča urobiť potrebné kroky na zabezpečenie riadneho zapojenia MSP do vypracúvania noriem, aby sa zaručila primeraná transparentnosť a zabránilo možnému dominantnému postaveniu väčších spoločností alebo štruktúr v tomto procese;

Verejné obstarávanie

18. zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány majú dôležitú zodpovednosť za vykonávanie politík a právnych predpisov EÚ, a to aj v oblasti blaha spotrebiteľov (kde majú blízko k občanovi) a verejného obstarávania;

19. podporuje cieľ zlepšiť schopnosti vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov lepšie vykonávať súčasné pravidlá, avšak upozorňuje, že zložitosť právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania môže byť prekážkou väčšej účasti MSP na verejnom obstarávaní;

20. zdôrazňuje, že je dôležité, aby Komisia spolupracovala s národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi v záujme dosiahnutia konkurencieschopného, otvoreného a dobre regulovaného trhu v oblasti verejného obstarávania. Ide o nevyhnutný predpoklad, ak sa majú verejné finančné prostriedky použiť čo najlepšie;

Nástroje na riadenie jednotného trhu

21. víta záväzok Komisie pokračovať v investovaní do existujúcich nástrojov na riadenie vnútorného trhu, ako je portál Vaša Európa a sieť SOLVIT. Domnieva sa, že je potrebné vyvíjať ďalšie úsilie na propagovanie používania týchto nástrojov v praxi, medzi občanmi, spotrebiteľmi a orgánmi na rôznych úrovniach, aby sa zlepšila dostupnosť týchto nástrojov online a posilnila ich schopnosť poskytovať aktuálne informácie. Odporúča oveľa väčšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do používania týchto nástrojov riadenia ako prostriedku na zlepšenie ich fungovania. Zároveň konštatuje, že zlepšenie uvedených nástrojov by nemalo spôsobiť finančnú a administratívnu záťaž pre miestne a regionálne orgány;

⁽²⁾ Stanovisko na tému *Balík predpisov o službách: Hospodárstvo služieb, ktoré je prínosom pre Európanov* (ECON-VI/022).

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/implementation/evaluation_en

MSP a konkurencieschopnosť

22. uznáva, že MSP sú základným pilierom európskeho hospodárstva, keďže predstavujú 99 % všetkých podnikov v EÚ a vďaka nim sa za posledných päť rokov vytvorilo 85 % nových pracovných miest, pričom spolu s podnikaním sú kľúčom k hospodárskemu rastu, inováciám a tvorbe pracovných miest. Podporuje výzvy na vytvorenie stabilného rámca EÚ po roku 2020 a väčšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do podporovania podnikateľského prostredia a rozvíjania verejno-súkromných partnerstiev⁽⁴⁾;

23. uznáva, že kľúčovou otázkou je zabezpečiť, aby rôzne programy EÚ dopĺňali existujúce opatrenia na podporu podnikania na úrovni členských štátov a nesúťažili s nimi. Preto dôrazne odporúča, aby sa opatrenia na podporu MSP v rámci Programu pre jednotný trh a opatrenia, ktoré poskytujú národné a regionálne orgány, zabezpečovali prostredníctvom jednotného kontaktného miesta;

24. berie na vedomie návrh, aby sa nástroj na poskytovanie záruk za úvery, ktorý v súčasnosti funguje ako súčasť programu COSME, zaradil v novom programovom období do Fondu InvestEU. V tejto súvislosti odporúča naďalej využívať sprostredkovateľov, ktorí majú dlhodobý kontakt s MSP, ale je znepokojený tým, že všetky členské štáty nemusia mať celoštátne alebo regionálne štruktúry, ktoré by umožňovali prístup k záručným fondom v rámci Fondu InvestEU. MSP môžu mať ťažkosti s prístupom k záručným fondom na poskytovanie úverov v rámci InvestEU, ak sprostredkovateľské subjekty nebudú mať silné zastúpenie na celom území členských štátov. Odporúča, aby inštitúcie EÚ spolupracovali s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby k tomuto financovaniu mohli mať rovnaký prístup MSP vo všetkých členských štátoch;

25. vyzýva EÚ, aby zabezpečila, že v záručných fondoch v rámci Programu InvestEU sa bude prihliadať na aspekt regionálnej rovnováhy, čo bude osobitne dôležité pre miestne a regionálne orgány, najmä pre tie, ktoré zastupujú znevýhodnené regióny;

26. žiada o lepšie objasnenie v súvislosti s rozpočtom, ktorý je v rámci programu COSME pridelený na záruku pre MSP a ktorý je dostupný pre záručný fond spojený s Programom InvestEU, a v súvislosti s tým, ako sa bude podporovať vysoko rizikové financovanie MSP, najmä v odľahlejších a okrajových regiónoch;

27. dôrazne poukazuje na potrebu osobitne sa zmieniť o iniciatíve „Small Business Act“, ktorá zostáva všeobecným rámcom politiky EÚ v oblasti MSP. Jej strategické usmernenia by sa mali zohľadňovať pri prijímaní ročných pracovných programov poskytujúcich podporu MSP. V tejto súvislosti považuje za rovnako dôležité odkázať na sieť zástupcov MSP vzhľadom na jej úlohu pri zosúladzovaní všetkých politík na úrovni EÚ, ktoré majú vplyv na MSP. Zdôrazňuje, že zásada „najskôr myslieť na malých“, ktorá zaručuje zohľadnenie záujmov MSP vo veľmi skorom štádiu tvorby politiky, by sa mala vzťahovať na Program pre jednotný trh a na všetky príslušné programy nového viacročného finančného rámca;

28. požaduje ďalšie podrobnosti o budúcej úlohe a ambíciách siete Enterprise Europe Network (EEN) vzhľadom na výzvy, ktorým čelia MSP, ako to opísala Komisia, a o tom, ako sa navrhuje prispôsobiť túto sieť spomínaným výzvam vo veku digitalizácie a globalizácie, aby lepšie zodpovedala potrebám podnikov a bola viac zosúladená s podporou poskytovanou členskými štátmi;

29. víta pokračovanie programu Erasmus pre mladých podnikateľov a poznamenáva, že jeho názov sa zmenil na „mentorský program pre nových podnikateľov“ vzhľadom na jeho významný prínos k posilňovaniu podnikateľského prostredia a podporovaniu podnikateľského prístupu. Dôrazne podporuje možnosť rozšíriť geografický rozsah programu tak, aby mladým podnikateľom poskytoval väčšie príležitosti;

30. rozhodne podporuje rozvoj sietí podnikateľských ekosystémov a klastrov v Európe, ako to už v minulosti uviedol⁽⁵⁾. Preto víta záväzok Komisie ďalej napredovať v spoločných iniciatívach v oblasti klastrov a podporovať rozvoj spoločných činností a nadnárodných partnerských stratégií, ako aj potrebné prepojenia s centrami digitálnych inovácií EÚ;

⁽⁴⁾ Stanovisko VR na tému *Budúcnosť programu COSME po roku 2020: regionálne a miestne hľadisko* (ECON-VI/027).

⁽⁵⁾ Stanovisko na tému *Podporiť začínajúce a rozširujúce sa podniky (startupy a scaleupy) v Európe: miestne a regionálne hľadisko* (ECON-VI/021).

31. zdôrazňuje, že otázka uľahčenia prístupu k financiam pre čo najväčší počet MSP pôsobiacich na rôznych územiach má rozhodujúci význam a že miestne a regionálne orgány by mali v spolupráci so sprostredkovateľskými inštitúciami zohrávať úlohu pri šírení informácií a v cielej komunikácii s príjemcami o rôznych nástrojoch a systémoch podpory dostupných pre MSP;

32. uznáva dodatočné výzvy, ktorým čelia MSP so sídlom vo vidieckych oblastiach, v okrajových regiónoch alebo regiónoch, ktoré musia riešiť demografické výzvy, napríklad v prípade získavania kvalifikovanej pracovnej sily a prístupu k infraštruktúre, akou je širokopásmové pripojenie a iné formy prepojenosti, ktoré sú potrebné pre inováciu a rozvoj internacionalizácie; žiada Komisiu, aby objasnila, ako sa tieto významné výzvy budú riešiť v rámci tohto programu;

33. pripomína, že Európska komisia má v súvislosti s najvzdialenejšími regiónmí záväzok zohľadňovať vo svojich budúcich programoch na podporu MSP osobitné potreby podnikov v týchto regiónoch s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť na medzinárodných trhoch a podporovať proces ich začleňovania do vnútorného trhu EÚ;

Politika hospodárskej súťaže

34. víta pokračujúce úsilie Komisie zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž na vnútornom trhu prostredníctvom investícií do nástrojov a odborných znalostí, ktoré jej umožnia účinne presadzovať pravidlá hospodárskej súťaže v digitálnom hospodárstve. Vo všeobecnosti zdôrazňuje, že je potrebná trvalá a efektívna spolupráca medzi Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže;

Štatistika

35. uznáva význam dostupnosti vysokokvalitnej štatistiky na podporu rozhodovacieho procesu založeného na dôkazoch a vzhľadom na dôležitosť viditeľnosti a nezávislosti európskeho štatistického programu spochybňuje jeho začlenenie do Programu pre jednotný trh. Konštatuje, že na miestnej a regionálnej úrovni chýbajú dostatočne podrobné a včasné štatistické údaje, a preto vyzýva Eurostat, aby túto otázku riešil v spolupráci s národnými štatistickými úradmi;

36. odporúča, aby si budúci európsky štatistický program zachoval svoju súčasnú právnu formu, čiže aby bol zriadený osobitným a nezávislým nariadením;

37. víta začlenenie poskytovania ukazovateľov o regiónoch, najmä o najvzdialenejších regiónoch, do súboru oprávnených činností európskeho štatistického programu. Žiada, aby sa okrem poskytovania už existujúcich informácií medzi oprávnené činnosti programu zaradil aj dodatočný zber údajov a vytváranie nových ukazovateľov, ktoré budú adekvátnejšie a výstižnejšie vzhľadom na podmienky v najvzdialenejších regiónoch;

Spotrebiteľia, ochrana spotrebiteľa a potravinová politika

38. víta záväzok v novom programe presadzovať práva spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a bezpečnosti výrobkov a pomoc spotrebiteľom v prípade problémov. Konštatuje, že nástroje stanovené v programe upozornia spotrebiteľov na nebezpečné výrobky a zabezpečia online spotrebiteľské centrá na pomoc občanom pri riešení problémov. Domnieva sa však, že účinné a silnejšie zastúpenie spotrebiteľov prostredníctvom primeraného financovania nezávislých orgánov posilní schopnosť týchto orgánov účinne sa zapájať do riešenia problémov jednotného trhu, ktoré majú vplyv na spotrebiteľov, napr. pokiaľ ide o prístup k spravodlivosti;

39. víta skutočnosť, že Komisia uznala, že na občanov má obzvlášť veľký dosah fungovanie trhov s finančnými službami, a zdôrazňuje, že je potrebné, aby program účinne podporoval práva spotrebiteľov a zvyšovanie informovanosti v tejto oblasti. Berie na vedomie záväzok pokračovať v podpore posilnenej účasti spotrebiteľov na tvorbe politiky Únie v oblasti finančných služieb a opatrení na podporu lepšieho pochopenia finančného sektora. Vyzýva Komisiu, aby v spolupráci so spotrebiteľskými organizáciami z celej EÚ v tejto práci pokračovala;

40. okrem toho zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť primerané financovanie spotrebiteľských organizácií, aby mohli účinne brániť záujmy spotrebiteľov a podávať žaloby ako oprávnené subjekty v konaniach o kolektívnom uplatňovaní nárokov na nápravu. Upozorňuje na skutočnosť, že sa to týka najmä spotrebiteľských organizácií, ktoré pôsobia v malých členských štátoch;

41. oceňuje, že nový Program pre jednotný trh obsahuje osobitnú zložku týkajúcu sa potravín. Ako najväčší výrobný sektor v EÚ potrebuje potravinársky a nápojový priemysel silný, konkurencieschopný a udržateľný dodávateľský reťazec, ktorý sa opiera o stabilný regulačný rámec a lepšie fungovanie vzájomného uznávania v neharmonizovaných oblastiach;

42. opakuje svoju výzvu na prijatie politických opatrení, aby sa stimuloval a udržiaval rozvoj systémov výroby a spotreby potravín, ktoré podporujú trvalo udržateľné postupy výroby s cieľom znížiť vplyv na životné prostredie a zlepšiť potravinovú bezpečnosť pomocou kvalitných výrobkov za primerané ceny, ako sa uvádza v jeho predchádzajúcich stanoviskách⁽⁶⁾. Chcel by upozorniť na skutočnosť, že verejné obstarávanie potravín môže byť faktorom, ktorý usmerňuje výrobu potravín udržateľnejšou cestou. Preto odporúča opatrenia na uľahčenie odbornej prípravy úradníkov zodpovedných za verejné obstarávanie v potravinárskom odvetví a vytvorenie sietí na podporu príslušných národných, regionálnych a miestnych orgánov;

Nastavenie programu

43. berie na vedomie, že nový spôsob nastavenia programu, ktorý navrhla Komisia, by mal v zásade viesť k efektívnosti a úsporám nákladov, umožniť určitú flexibilitu v rozpočtových položkách, aby bolo možné reagovať na meniace sa okolnosti, a zlepšiť vykonávanie a presadzovanie. Konštatuje, že ide predovšetkým o otázku vnútornej administratívnej koordinácie a nie je jasné, ako prístup založený na jedinom programe bude sám osebe stačiť na dosiahnutie potrebných synergii a úspor nákladov;

44. poznamenáva, že rozpočtové riadky plánované v programe sa vzťahujú na viaceré generálne riaditeľstvá Komisie, a zaujíma ho, ako to bude fungovať v praxi. Konštatuje, že cieľ dosiahnuť určitú flexibilitu v rámci rozpočtových riadkov sa môže v praxi ťažko realizovať, keďže štruktúry na tento účel ešte neboli stanovené;

45. zdôrazňuje, že rozpočtové riadky nie sú dostatočne transparentné, keďže v niektorých prípadoch sú administratívne náklady jasne vymedzené, ale v iných nie. Odporúča jasnejšie definovať finančné prostriedky určené na technickú pomoc, aby sa programové náklady mohli oddeliť od nákladov na vykonanie samotných opatrení.

V Bruseli 5. decembra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁶⁾ Stanovisko VR na tému – *Smerom k udržateľnej potravinovej politike EÚ* (NAT-VI/014).